

Ahmet MEMEK

İNTOBA

JHSSA

Okul Müdürü, Milli Eğitim Bakanlığı, Şanlıurfa / Türkiye
ahmtmmk@hotmail.com

Doi: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7341751>

ORCID: 0000-0001-5660-168X

Sorumlu Yazar

Mehmet Emin USTA

Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Sakarya / Türkiye
mehmeteminusta3@gmail.com

ORCID: 0000-0003-2355-1203

ISSN: 2791-6766

Eser Geçmişi / Article Past:

Başvuru Tarihi
Applied
11/08/2022

Kabul Tarihi
Accepted
03/10/2022

Araştırma Makalesi

Orjinal Makale / Original Paper

Research Paper

TAŞIMALI EĞİTİM YAPILAN OKULLARDAKİ YÖNETİCİ VE ÖĞRETMENLERİN TAŞIMALI EĞİTİM SÜRECİNDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ (ŞANLIURFA İLİ ÖRNEĞİ)*

ÖZET

Bu araştırma, taşımali ilköğretim uygulamasının Şanlıurfa ilindeki uygulamalarını ve karşılaşılan güçlüklerini ortaya koymayı amaçlayan nicel-betimsel bir çalışmadır. Bu araştırmanın evrenini 2013-2014 eğitim- öğretim yılında Şanlıurfa ili merkezi ve ilçelerindeki taşıma merkezi okullarda görev yapan tüm öğretmen ve yöneticiler; örneklemini ise Şanlıurfa İli' ni temsil niteliği olan 28 taşıma merkezi okul ve bu okulların yönetici ve öğretmenleri oluşturmaktadır. Random yöntemiyle seçilen bu okulların İl ve ilçe okullarını temsil etmelerine dikkat edilmiştir. Bu kapsamda Şanlıurfa ili merkezi ve ilçelerindeki taşıma merkezi okullarda görev yapan 459 öğretmen, 79 yönetici olmak üzere toplam 538 katılımcıya ulaşılmıştır. Araştırmada yer alan okul yöneticileri ve öğretmenlerin taşımali eğitimde karşılaştıkları sorunlar algı düzeylerinin boyutlara göre “servis hizmetleri” düzeyi orta; “okul veli ilişkileri” düzeyi zayıf; “eğitim öğretim hizmetleri” düzeyi orta; “iş yükü durumu” düzeyi yüksek; “karşılaşılan sorunlar genel” düzeyi orta olarak saptanmıştır. Elde edilen bulgulara göre Servis şoförlerinin eğitim seviyesi hizmet içi eğitim benzeri faaliyetlerle yükseltilmesi, servis araçlarının denetiminin sadece okul müdürlüklerine bırakılmaması, taşıma merkezi okulların iş yükleri azaltılması ve bu okullardaki yöneticilere, öğretmenlere taşıma faktörüne bağlı olarak artı ücret ödemesi yapılması, taşıma merkezi okullara memur ve taşıma güvenliğini sağlayacak personel görevlendirilmesi yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Taşımali Eğitim, Taşıma Merkezi Okul, Yönetici, Öğretmen, Taşımali Eğitim.

* Bu çalışma Dr. Mehmet Emin USTA danışmanlığında yürütülen “Taşımali eğitim yapılan okullardaki yönetici ve öğretmenlerin taşımali eğitim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri (Şanlıurfa İli örneği)” adlı yüksek lisans tezi kapsamında elde edilen bulgulardan üretilmiştir. Bu çalışma, 8-10 Mayıs 2014 tarihlerinde Siirt’te düzenlenen 9. Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresinde özet bildiri olarak sunulmuştur.

ATIF: MEMEK, Ahmet ve USTA, Mehmet Emin, Taşımali eğitim yapılan okullardaki yönetici ve öğretmenlerin taşımali eğitim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri (Şanlıurfa ili örneği), *İnsan ve Toplum Bilimleri Akademi Dergisi*, 2/2 (Aralık 2022), ss. (169-186)

CITE: MEMEK, Ahmet ve USTA, Mehmet Emin, Views of headmasters and teachers on the problems of schools conducting mobile education (Şanlıurfa sample), *Journal of Humanities and Social Sciences Academy*, 2/2 (December 2022), pp. (169-186)

Screened by

VIEWS OF HEADMASTERS AND TEACHERS ON THE PROBLEMS OF SCHOOLS CONDUCTING MOBILE EDUCATION (ŞANLIURFA SAMPLE)

ABSTRACT

This quantitative and descriptive study focuses on problems faced about transportation education practices at primary school level in Şanlıurfa province. While data universe is accepted as all teachers and school administrators working at transportation education based schools in Şanlıurfa province, respondents were only teachers and school administrators working at 28 of transportation education based schools in the province during 2013-2014 education term. Those 28 schools were chosen as Opportunity based samples. A total of 538 teachers (459) and school administrators (79) responded a questionnaire in both city centre and surroundings. Findings indicate that quality of transportation is perceived as middle level, school-parent cooperation level is perceived as weak, teaching and learning quality is perceived as middle level, workload is perceived as high, and finally the quantity of “other general problems” is perceived as middle level. According to the findings, the education level of the shuttle drivers should be increased with in-service training-like activities, the control of the shuttle vehicles should not be left only to the school directors, the workload of the transportation center schools was reduced, and the administrators and teachers in these schools were paid an extra fee depending on the transportation factor, and the transportation center schools were provided with civil servants and transportation services. It may be recommended to assign personnel to ensure safety.

Keywords: Transportation based education, School administrators, Teachers, transportation based education.

1. Giriş

Eğitim, bir ülkenin kalkınıp gelişmesini sağlayan en önemli ve öncelikli hizmetlerden biridir. Dinamik bir yapı olan eğitim, sürekli olarak gelişim ve değişimlere gereksinim duymaktadır. Eğitim-öğretim hizmetinin yerine getirilme sürecinde farklı uygulamalar mevcut olup bu uygulamaların yeterliliklerinin ölçülmesine ve değerlendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Osmanlı’da ve Cumhuriyet’in ilk dönemlerindeki temel ve zorunlu eğitim uygulamaları incelendiğinde, Osmanlı’da temel eğitim olarak göze çarpan uygulamanın okuma etkinliğine dayanmakta olduğu, anlama sürecine önem vermeyen bir özellik taşıdığı görülmektedir. Bu sistem okullarda temel ders olarak Kur’an-ı Kerim öğretimi şeklinde olmuş ve II. Mahmut’ un 1824’te çıkarmış olduğu fermanla ilköğretimin zorunlu hale getirilmesine kadar devam etmiştir. Tanzimat döneminde, 1847 yılında ve daha sonra 1869 Maarifi Umumiye Nizamnamesi’ yle yine önemli adımlar atılmıştır. 20.yy Osmanlısında yapılan değişiklikler önemli olmuştur. 1913’te Tedrisat-ı İptidaiye Kanunu-ı Muvakkati (İlköğretim Geçici Kanunu) çıkarılmış ve bu kanun “Geçici” başlığına rağmen Cumhuriyet yıllarında da birçok maddeleri yürürlükte kalmıştır. 1913 tarihli kanun ilköğretimin mecburi ve mekatib-i umumiye meccani (parasız) olduğunu hükme bağlamıştır. Parasız öğretim ilk kez bu kanunla kabul edilmiştir. Kanun, okulların örgütsel yapısı bakımından önemli bir değişiklik getirmiştir: O zamana kadar İptidai ve Rüşdi adlarıyla mevcut olan okullar birleştirilmiş ve Mekatib-i İptidaiye-i Umumiye adını almışlardır. İlköğretim bu şekilde 6 yıl olarak tespit edilmiş ve her biri 2 yıl süreli üç devreye ayrılmıştır: Devre-i Ula, Devre Mutavassıta (Vasatiye), Devre-i Aliye. 1924 tarihinde çıkarılan Tevhid-i Tedrisat Kanunu’nun (Eğitimin Birleştirilmesi Kanunu) eğitim sistemini belirleyen önemli bir belge olduğu görülmektedir. Buna göre, Türkiye’deki tüm eğitim kurumları Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde birleştirilmiş, medreseler kapatılmış, eğitimde laiklik ilkesi benimsenmiştir. Yine 1924 Anayasası’nda İlköğretim zorunlu ve parasız olarak kabul edilmiştir. 1926 tarihinde çıkarılan 789 sayılı

Maarif Teşkilatına Dair Kanunla da ilköğretim kurumları şehir-kasaba-köy yatılı ve gündüzlü okulları olarak tasnif edilmiş, giderleri için de il özel idareleri sorumlu tutulmuştur. 1939 yılında çıkarılan bir kanunla köy okullarına özel bir atıf yapılmış ve süreleri 5 yıl olarak belirlenmiştir. Yapılan bütün bu düzenlemelere karşın bütün çocukların okula gitmediği anlaşılmaktadır. Sözgelimi 1944 yılında ilköğretimin öneminin gereği gibi kavranamamış olması, kız çocuklarının okula gönderilmesindeki sorunlar, köylü çocukların iş zamanı okulu terk etmesi, yoksul çocukların iş yaşamını okula yeğlemesi ve maddi imkânların yetersizliği gibi nedenlerle okula devamsızlık oranı %65 olarak açıklanmıştır (Akyüz, 2013: 348).

2012 yılında çıkarılan İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükümlerine göre Türkiye’de ilkokul, ortaokul ve ortaöğrenimin her birinin süresi dört yıl olmak üzere 12 yıl zorunlu eğitim uygulaması getirmiştir. Bu düzenleme ile tüm okul çağındaki çocukların eğitim imkânlarından yararlanması için Milli Eğitim Bakanlığı’na ek maliyet getirmiş ve okul sayısının artırılması ile taşınmalı eğitim uygulamasına yönelik önemi arttırmıştır (T.C. Resmi Gazete 2826, 11 Nisan 2012).

Taşınmalı eğitim; nüfusu az ve dağınık olan yerlerde bulunan zorunlu eğitim yaşındaki öğrencilerin merkez olarak seçilen taşıma merkezi ilköğretim kurumlarına günü birlik intikal ettirilmesi suretiyle eğitim-öğretim faaliyetlerinin sürdürülmesi sürecidir. Türkiye’de 1989-1990 eğitim-öğretim yılından itibaren taşınmalı eğitim uygulamasına geçilmiş; 2011-2012 eğitim-öğretim yılında ilkokul, ortaokul ve liselerin tamamı taşınmalı eğitim uygulamasına dâhil edilmiştir. Taşınmalı eğitim uygulaması, eğitim niteliğinin yükseltilmesi, fırsat eşitliğinin sağlanması ve maliyetlerin azaltılması gibi nedenlerle yürürlüğe konmuştur (Aytan, Güney, Şahin ve Bayar, 2014: 269).

Eğitimin niteliğinin artırılarak, eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanması amacıyla uygulanmaya geçirilen taşınmalı eğitim faydalarına karşın birçok olumsuzluğu da içinde barındırmaktadır. Taşınmalı eğitim uygulamasında karşılaşılan sorunların coğrafi, ekonomik ve sosyal yönlerle ele alınması mümkündür. Bu sorunlar kısaca şu biçimde ele alınabilir: Taşınmalı eğitim uygulamasında iklim şartlarına bağlı olarak hava muhalefetinin yaşandığı yerlerde ve zamanlarda eğitim hizmeti aksamaktadır. Yine taşınmalı eğitim uygulamasından yararlanan öğrencilerde taşımaya bağlı halsizlik, yorgunluk meydana gelmekte ve öğrencinin eğitime ayırdığı zaman azalmaktadır. Taşınmalı eğitim uygulaması sırasında oluşan kazalar önemli bir diğer sorundur. Taşınmalı eğitimden yararlanan köy benzeri yerleşim yerlerindeki öğrenciler şartları daha uygun olan arkadaşlarına göre bilgiye erişim sıkıntısı yaşamakta ve bu imkânlardan yoksun kalmaktadırlar (Mason ve Rennie, 2004).

Taşınmalı eğitim birçok ülkede eşitlik ve genellik ilkesi kapsamında eğitimde görülen eksiklikleri gidermek amacı ile uygulanmakta olan bir eğitim sistemidir. Birçok ülkede uygulanmakta ve uygulanma şekilleri bu ülkelerin imkânlarına, iklim şartlarına ve coğrafi özelliklerine göre şekillenmektedir. ABD’de göze çarpan bir uygulama da Maryland’de ortaöğretim öğrencilerinin eğitimine yönelik olarak öğretmen, danışman ve uzmanlardan oluşan taşınmalı eğitim ekibinin bölgeler arasında sürekli hareket ederek vermiş oldukları eğitimdir (Recepoğlu, 2006: 67).

Ülke genelinde taşınmalı eğitim verilen okullara öğrencilerinin günü birlik taşınarak eğitim öğretim görmesi, bu okulların genelde kırsal kesimde bulunması ve yapılan bazı araştırmalarda taşınmalı ilköğretim okullarının kendilerine özgü sorunlarının tespit edilmiş olması, taşınmalı eğitim okullarında yaşanan sorunları araştırmayı önemli ve gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda Şanlıurfa il merkezi ve ilçelerinde bulunan taşıma merkezi okullarda görev yapan yöneticilerin ve öğretmenlerin bu uygulamayla ilgili görüşleri taşınmalı eğitim uygulaması açısından önemlidir. Şanlıurfa ilinde, taşınmalı eğitim yapılan okullarda görev yapan yöneticilerin ve öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları tespit

etmeye yönelik bir araştırmaya rastlanmamış olması da bu araştırmanın önemini arttırmaktadır. Bu araştırma ile ulaşılan sonuçlar, uygulama ile ilgili kurum ve kişilere örnek teşkil edebilecek ve uygulamanın geliştirilip daha yararlı hale getirilmesi için katkı sağlayabilecektir.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırma, yürürlükte olan bir uygulamanın mevcut durumunu, özelliklerini belirlemek amacı ile için yapılan betimsel bir taramadır. Betimsel taramalarda olgu ya da olaylar, olduğu şekliyle ele alınır (Karasar, 81: 1998). Bu araştırmada yönetici, öğretmen ve öğrenci görüşlerinden yola çıkarak taşınmalı eğitim uygulaması ile ilgili mevcut durumu incelenmeyi amaçlamaktadır.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2013-2014 eğitim- öğretim yılında Şanlıurfa İli taşıma merkezi okullarda görev yapan 5545 öğretmen ve yönetici oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise 2013-2014 eğitim- öğretim yılında Şanlıurfa İli'ndeki 28 taşıma merkezi okulda görev yapan 459 öğretmen, 79 yönetici oluşturmaktadır.

2.3. Verilerin Toplanması

“Taşınmalı Eğitim Yapılan Okullardaki Yönetici ve Öğretmenlerin Taşınmalı Eğitim Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Görüşleri (Şanlıurfa İli Örneği)” araştırmasında veri toplama aracı olarak “Taşınmalı İlköğretim Okullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar (Aksaray İli Örneği)” adlı yüksek lisans tezinde kullanılan ölçek kullanılmıştır (Küçük, 96: 2010).

Taşınmalı ilköğretim okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin karşılaştığı sorunları ve bu sorunların yaşanma sıklığını ortaya koymak için geliştirilen Taşınmalı İlköğretim Okullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar Ölçeğinin geliştirilmesi amacıyla literatür taraması yapılmış, bu alanda çalışılmış diğer tez çalışmaları incelenmiştir. Ölçekte, 5’li Likert tipi dereceleme kullanılmış olup her bir soru, sırasıyla; “Her Zaman” (1), “Sıklıkla” (2), “Ara sıra” (3), “Nadiren” (4) ve “Hiçbir Zaman” (5) seçeneklerine göre verilen yanıtlarla değerlendirilmiştir (Küçük, 2010: 46-47).

Taşınmalı Eğitim Yapılan Okullardaki Yönetici ve Öğretmenlerin Taşınmalı Eğitim Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Görüşleri (Şanlıurfa İli Örneği) adlı araştırmada kullanılan anketler bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturan taşıma merkezi okullardaki yönetici ve öğretmenlere 2014 Şubat ve Mart ayları içinde, araştırmacı tarafından bizzat uygulanmıştır.

Tablo 1: Anketlerin Geriye Dönüş Oranı

Gruplar	Uygulanan Anket Sayısı	Değerlendirilen Anket Sayısı	Anketlerin Geriye Dönüş Oranı (%)
Yönetici	79	79	100
Öğretmen	459	459	100
Toplam	538	538	100

Tablo. 1 incelendiğinde araştırmacı tarafından dağıtılan tüm anketlerin geri döndüğü görülmektedir.

2. 4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Ölçeğin ön uygulaması için hesaplanan Cronbach Alpha (α) güvenilirliği katsayısı 0,907 bulunmuştur. Ölçeğin geçerliliği çalışmasında ise ölçekteki maddeler üzerinde toplanan veriler üzerinde yapılan analizlerde; Kaiser-Meyer-Olkin örneklem yeterliliği testi değeri 0,775, Bartlett's küresellik testinin ki kare değeri 2764,801 olarak bulunmuştur ($p=0,000$). Bu durum ölçeğin faktör analizine uygun olduğunu göstermektedir (Küçük, 2010: 47-48). Bu araştırma sürecinde elde edilen veriler SPSS 17.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlar olan sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılmıştır. Diğer yandan iki düzeyli değişkenlerde t testi, üç ve daha fazla düzeyli değişkenler için tek boyutlu varyans analizi tekniği kullanılmıştır.

3. Bulgular

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için, araştırmada yer alan katılımcılardan ölçekler yoluyla toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgulara dayalı olarak açıklama ve yorumlar yapılmıştır.

3. 1. Örneklem Grubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Aşağıdaki tabloda örneklem grubunun demografik değişkenlere göre dağılımı ve yüzdeleri verilmiştir.

Tablo 2: Katılımcılara ait demografik veriler

Tablolar	Gruplar	Frekans(f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Bay	313	58,2
	Bayan	225	41,8
	Toplam	538	100,0
Yaş	20-29	381	70,8
	30-39	132	24,5
	40 Yaş üstü	25	4,6
	Toplam	538	100,0
Görev	Yönetici	79	14,7
	Öğretmen	459	85,3
	Toplam	538	100,0
Yerleşim	Köy	456	84,8
	İlçe ve Kasaba	25	4,6
	İl Merkezi	57	10,6
	Toplam	538	100,0
Taşınmalı Öğrenci Sayısı	120 ve Altı	55	10,2
	120 üstü	483	89,8
	Toplam	538	100,0

Tablo. 2’de görüldüğü üzere katılımcıların cinsiyet değişkenine göre 313’ü (%58,2) erkek, 225’i (%41,8) kadın; katılımcıların yaş değişkenine göre 381’i (%70,8) 20-29, 132’si (%24,5) 30-39, 25’i (%4,6) 40 yaş üstü; katılımcıların görev değişkenine göre 79’u (%14,7) yönetici, 459’u (%85,3) öğretmen; katılımcıların yerleşim değişkenine göre 456’sı (%84,8) Köy, 25’i (%4,6) ilçe ve kasaba, 57’si (%10,6) İl merkezi, katılımcıların taşınmalı öğrenci sayısı değişkenine göre 55’i (%10,2) 120 ve altı öğrenci mevcudu olan okullarda, 483’ü (%89,8) 120 ve üstü öğrenci mevcudu olan okullarda görev yapmaktadır.

3. 2. Taşınmalı Eğitimde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Bulgular

Aşağıdaki tabloda örneklem grubunun taşınmalı eğitimde karşılaşılan sorunlara ilişkin dağılım ve yüzdeleri verilmiştir.

Tablo 3: Taşınmalı Eğitimde Karşılaşılan Sorun Düzeyi

	N	Ort	Ss	Min.	Max.
Servis Hizmetleri	538	3,086	0,874	1,000	5,000
Okul Veli İlişkileri	538	2,140	0,926	1,000	5,000
Eğitim Öğretim Hizmetleri	538	2,987	0,867	1,000	5,000
İş Yükü Durumu	538	3,468	1,199	1,000	5,000
Karşılaşılan Sorunlar Genel	538	2,907	0,690	1,000	5,000

Araştırmada yer alan katılımcıların “servis hizmetleri” düzeyi orta ($\bar{X} = 3,086$); “okul veli ilişkileri” düzeyi zayıf ($\bar{X} = 2,140$); “eğitim öğretim hizmetleri” düzeyi orta ($\bar{X} = 2,987$); “iş yükü durumu” düzeyi yüksek ($\bar{X} = 3,468$); “karşılaşılan sorunlar genel” düzeyi orta ($\bar{X} = 2,907$) olarak saptanmıştır.

3. 3. Taşınmalı Eğitimde Karşılaşılan Sorunlar Algı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere İlişkin Bulgu

Aşağıdaki tabloda araştırmada yer alan okul yöneticileri ve öğretmenlerin taşınmalı eğitimde karşılaşılan sorunlar algı düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre sonuçları verilmiştir.

Tablo 4: Taşınmalı Eğitimde Karşılaşılan Sorun Düzeyinin Yaşa Göre Ortalamaları

		Grup	N	Ort	Ss	F	p	Fark
Servis Hizmetleri	1	20-29	381	3,095	0,881	3,402	0,034	3 > 1 3 > 2
	2	30-39	132	2,985	0,850			
	3	40 Yaş üstü	25	3,474	0,801			
	2	30-39	132	2,947	1,034			
	3	40 Yaş üstü	25	3,096	1,134			
Okul Veli İlişkileri	1	20-29	381	2,163	0,940	6,310	0,002	
	2	30-39	132	1,976	0,820			

	3	40 Yaş üstü	25	2,664	1,050				3 > 1 1 > 2 3 > 2
Eğitim Öğretim Hizmetleri	1	20-29	381	3,002	0,884	0,398	0,672		
	2	30-39	132	2,932	0,791				
	3	40 Yaş üstü	25	3,053	1,000				
İş Yüğü Durumu	1	20-29	381	3,529	1,186	2,433	0,089		
	2	30-39	132	3,269	1,238				
	3	40 Yaş üstü	25	3,580	1,115				
Karşılaşılan Sorunlar Genel	1	20-29	381	2,934	0,690	3,855	0,022		1 > 2 3 > 2
	2	30-39	132	2,786	0,642				
	3	40 Yaş üstü	25	3,144	0,837				

Tablo 4 incelendiğinde araştırmada yer alan katılımcılarının servis hizmetleri puanları ortalamalarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($F=3,402$; $p=0.034<0.05$). Farklılıkların kaynaklarını belirlemek amacıyla tamamlayıcı post-hoc analizi yapılmıştır. Yaşı 40 yaş üstü olan katılımcıların servis hizmetleri puanları ($\bar{X} = 3,474$), yaşı 20-29 olan katılımcıların servis hizmetleri puanlarından ($\bar{X} = 3,095$) yüksek bulunmuştur. Yaşı 40 yaş üstü olan katılımcıların servis hizmetleri puanları ($\bar{X} = 3,474$), yaşı 30-39 olan katılımcıların servis hizmetleri puanlarından ($\bar{X} = 2,985$) yüksek bulunmuştur. Yaşı 40 ve üstü olan katılımcıların servis hizmetleri boyutunda yüksek düzeyde katılım belirterek, servis hizmetlerinde sorunlar olduğunu belirtmeleri, yaş ve kıdem açısından diğer katılımcılardan daha akılcı ve sağduyulu düşündükleri, sorunları dile getirmede tecrübenin verdiği bir özgüvene sahip oldukları biçiminde değerlendirilebilir.

Araştırmada yer alan katılımcıların okul veli ilişkileri puanları ortalamalarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($F=6,310$; $p=0.002<0.05$). Farklılıkların kaynaklarını belirlemek amacıyla tamamlayıcı post-hoc analizi yapılmıştır. Yaşı 40 yaş üstü olanların okul veli ilişkileri puanları ($2,664 \pm 1,050$), yaşı 20-29 olanların okul veli ilişkileri puanlarından ($\bar{X} = 2,163$) yüksek bulunmuştur. Yaşı 20-29 olanların okul veli ilişkileri puanları ($\bar{X} = 2,163$), yaşı 30-39 olanların okul veli ilişkileri puanlarından ($\bar{X} = 1,976$) yüksek bulunmuştur. Yaşı 40 yaş üstü olanların okul veli ilişkileri puanları ($\bar{X} = 2,664$), yaşı 30-39 olanların okul veli ilişkileri puanlarından ($\bar{X} = 1,976$) yüksek bulunmuştur. Yaşı 40 ve üstü olan katılımcıların okul veli ilişkileri puanları ortalamalarının yaş değişkenine göre diğer yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermesinin nedeni zamanla kazanılan mesleki tecrübe olarak değerlendirilebilir.

Araştırmada yer alan katılımcıların eğitim öğretim hizmetleri puanları ortalamalarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü

varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=0,398$; $p=0,672>0.05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların iş yükü durumu puanları ortalamalarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=2,433$; $p=0,089>0.05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların karşılaşılan sorunlar genel puanları ortalamalarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($F=3,855$; $p=0.022<0.05$). Farklılıkların kaynaklarını belirlemek amacıyla tamamlayıcı post-hoc analizi yapılmıştır. Yaşı 20-29 olanların karşılaşılan sorunlar genel puanları ($\bar{X}=2,934$), yaşı 30-39 olanların karşılaşılan sorunlar genel puanlarından ($\bar{X}=2,786$) yüksek bulunmuştur. Yaşı 40 yaş üstü olanların karşılaşılan sorunlar genel puanları ($\bar{X}=3,144$), yaş 30-39 olanların karşılaşılan sorunlar genel puanlarından ($\bar{X}=2,786$) yüksek bulunmuştur. Araştırmada yer alan katılımcıların karşılaşılan sorunlar genel puanları ortalamalarının yaş değişkenine göre değerlendirildiğinde katılımcılar arasından mesleğe yeni başlamanın vermiş olduğu deneyimsizliğe ve meslekte yaş ilerlemesi sonucu meydana gelen tükenmişliğe bağlanabilir.

Aşağıdaki tabloda taşınmalı eğitimde karşılaşılan sorun düzeyinin yerleşim yerine göre ortalamalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 5: Taşınmalı Eğitimde Karşılaşılan Sorun Düzeyinin Yerleşim Yerine Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	F	p
Servis Hizmetleri	Köy	456	3,122	0,868	2,779	0,063
	İlçe ve Kasaba	25	2,954	0,770		
	İl merkezi/merkez ilçe	57	2,850	0,933		
	İlçe ve Kasaba	25	2,632	1,267		
	İl merkezi/merkez ilçe	57	3,035	1,243		
Okul Veli İlişkileri	Köy	456	2,160	0,915	0,667	0,514
	İlçe ve Kasaba	25	2,016	0,904		
	İl merkezi/merkez ilçe	57	2,039	1,026		
Eğitim Öğretim Hizmetleri	Köy	456	3,008	0,868	0,852	0,427
	İlçe ve Kasaba	25	2,907	0,646		
	İl merkezi/merkez ilçe	57	2,860	0,937		
İş Yükü Durumu	Köy	456	3,492	1,198	1,705	0,183
	İlçe ve Kasaba	25	3,620	1,356		
	İl merkezi/merkez ilçe	57	3,202	1,117		
Karşılaşılan Sorunlar Genel	Köy	456	2,935	0,685	2,474	0,085
	İlçe ve Kasaba	25	2,744	0,500		
	İl merkezi/merkez ilçe	57	2,755	0,778		

Araştırmada yer alan katılımcıların servis hizmetleri puanları ortalamalarının yerleşim değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=2,779$; $p=0,063>0,05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların okul veli ilişkileri puanları ortalamalarının yerleşim değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=0,667$; $p=0,514>0,05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların eğitim öğretim hizmetleri puanları ortalamalarının yerleşim değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=0,852$; $p=0,427>0,05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların iş yükü durumu puanları ortalamalarının yerleşim değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=1,705$; $p=0,183>0,05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların karşılaşılan sorunlar genel puanları ortalamalarının yerleşim değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=2,474$; $p=0,085>0,05$).

Aşağıdaki tabloda taşınmalı eğitimde karşılaşılan sorun düzeyinin cinsiyete göre ortalamalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 6: Taşınmalı Eğitimde Karşılaşılan Sorun Düzeyinin Cinsiyete Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Servis Hizmetleri	Bay	313	3,117	0,868	0,981	0,327
	Bayan	225	3,042	0,882		
	Bayan	225	3,196	1,146		
Okul Veli İlişkileri	Bay	313	2,113	0,911	-0,817	0,414
	Bayan	225	2,179	0,948		
Eğitim Öğretim Hizmetleri	Bay	313	2,963	0,845	-0,758	0,449
	Bayan	225	3,021	0,897		
İş Yükü Durumu	Bay	313	3,395	1,218	-1,667	0,096
	Bayan	225	3,569	1,167		
Karşılaşılan Sorunlar Genel	Bay	313	2,886	0,690	-0,856	0,392
	Bayan	225	2,937	0,690		

Tablo. 6'da görüleceği üzere, araştırmada yer alan katılımcıların servis hizmetleri puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($t=0,981$; $p=0,327>0,05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların okul veli ilişkileri puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($t=-0,817$; $p=0,414>0,05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların eğitim öğretim hizmetleri puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($t=-0,758$; $p=0,449>0,05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların iş yükü durumu puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($t=-1,667$; $p=0,096>0,05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların karşılaşılan sorunlar genel puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($t=-0,856$; $p=0,392>0,05$).

Aşağıdaki tabloda taşımali eğitimde karşılaşılan sorun düzeyinin göreve göre ortalamalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 7: Taşımali Eğitimde Karşılaşılan Sorun Düzeyinin Göreve Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Servis Hizmetleri	Yönetici	79	2,998	0,900	-0,961	0,337
	Öğretmen	459	3,101	0,869		
	Öğretmen	459	3,178	1,145		
Okul Veli İlişkileri	Yönetici	79	2,008	0,867	-1,378	0,169
	Öğretmen	459	2,163	0,935		
Eğitim Öğretim Hizmetleri	Yönetici	79	2,863	0,905	-1,383	0,167
	Öğretmen	459	3,009	0,859		
İş Yükü Durumu	Yönetici	79	3,348	1,289	-0,958	0,338
	Öğretmen	459	3,488	1,183		
Karşılaşılan Sorunlar Genel	Yönetici	79	2,732	0,694	-2,461	0,014
	Öğretmen	459	2,937	0,685		

Yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere araştırmada yer alan katılımcıların servis hizmetleri puanları ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($t=-0,961$; $p=0,337>0,05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların okul veli ilişkileri puanları ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($t=-1,378$; $p=0,169>0,05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların eğitim öğretim hizmetleri puanları ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($t=-1,383$; $p=0,167>0,05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların iş yükü durumu puanları ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($t=-0,958$; $p=0,338>0,05$).

Araştırmada yer alan katılımcıların karşılaşılan sorunlar genel puanları ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($t=-2,461$; $p=0,014<0,05$). Öğretmenlerin karşılaşılan sorunlar genel puanları ($\bar{X}=2,937$), yöneticilerin karşılaşılan sorunlar genel puanlarından ($\bar{X}=2,732$) yüksek bulunmuştur. Araştırmada yer alan öğretmenlerin karşılaşılan sorunlar genel puanları ortalamalarının görev değişkenine göre yöneticilerin karşılaştığı sorunlar genel puanlarına göre yüksek olması; öğretmenlerin sınıftaki eğitim öğretim faaliyetlerinin yanı sıra, nöbet hizmetleri ve öğrenci taşıma hizmetleri iş yükünün getirmiş olduğu yorgunluk ve stres nedenlerine bağlı olarak değerlendirilebilir.

Aşağıdaki tabloda taşınmalı eğitimde karşılaşılan sorun düzeyleri arasındaki ilişkiye ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 8: Taşınmalı Eğitimde Karşılaşılan Sorun Düzeyleri Arasındaki İlişki

		Servis Hizmetleri	Okul Veli İlişkileri	Eğitim Öğretim Hizmetleri	İş Yükü Durumu	Karşılaşılan Sorunlar Genel
Servis Hizmetleri	r	1,000				
	p	0,000				
	N	538,000				
Okul Veli İlişkileri	r	0,446**	1,000			
	p	0,000	0,000			
	N	538,000	538,000			
Eğitim Öğretim Hizmetleri	r	0,432**	0,519**	1,000		
	p	0,000	0,000	0,000		
	N	538,000	538,000	538,000		
İş Yükü Durumu	r	0,287**	0,279**	0,547**	1,000	
	p	0,000	0,000	0,000	0,000	
	N	538,000	538,000	538,000	538,000	
Karşılaşılan Sorunlar Genel	r	0,768**	0,746**	0,781**	0,508**	1,000
	p	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	N	538,000	538,000	538,000	538,000	538,000

Okul veli ilişkileri ile servis hizmetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0.446$; $p=0,000<0.05$). Buna göre okul veli ilişkileri arttıkça servis hizmetleri artmaktadır. Okul veli ilişkilerinin artması öğrencinin okula devam oranını arttırmış, devam oranının artması da servis hizmetlerinin artmasını sağlamıştır.

Eğitim öğretim hizmetleri ile servis hizmetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0.432$; $p=0,000<0.05$). Buna göre eğitim öğretim hizmetleri arttıkça servis hizmetleri artmaktadır. Eğitim öğretim hizmetlerinin artması devam oranını arttırdığından servis hizmetleri artmaktadır.

Eğitim öğretim hizmetleri ile okul veli ilişkileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0.519$; $p=0,000<0.05$). Buna göre eğitim öğretim hizmetleri arttıkça okul veli ilişkileri artmaktadır. Eğitim öğretim hizmetlerinin artması veli memnuniyetini ve ilgisini arttırdığından okul veli ilişkileri artmaktadır.

İş yükü durumu ile servis hizmetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0.287$; $p=0,000<0.05$). Buna göre iş yükü durumu arttıkça servis hizmetleri artmaktadır. İş yükü durumunun artması servis hizmetlerinin artmasına neden olmaktadır.

İş yükü durumu ile okul veli ilişkileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0.279$; $p=0,000<0.05$). Buna göre iş yükü durumu arttıkça okul veli ilişkileri artmaktadır. İş yükü durumunun artması okul veli ilişkilerinin artması ile doğru orantılıdır.

İş yükü durumu ile eğitim öğretim hizmetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0.547$; $p=0,000<0.05$). Buna göre iş yükü durumu arttıkça eğitim öğretim hizmetleri artmaktadır. İş yükü durumunun artması eğitim öğretim hizmetlerinin artması ile paralellik göstermektedir.

Karşılaşılan sorunlar genel ile servis hizmetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0.768$; $p=0,000<0.05$). Buna göre karşılaşılan sorunlar genel arttıkça servis hizmetleri artmaktadır. Karşılaşılan sorunlar artması servis hizmetlerini arttırmaktadır.

Karşılaşılan sorunlar genel ile okul veli ilişkileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0.746$; $p=0,000<0.05$). Buna göre karşılaşılan sorunlar genel arttıkça okul veli ilişkileri artmaktadır. Karşılaşılan sorunların artması çözümün sağlanmasına yönelik görüşmelerin gerçekleştirilmesine yol açtığı için okul veli ilişkilerini arttırmaktadır.

Karşılaşılan sorunlar genel ile eğitim öğretim hizmetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0.781$; $p=0,000<0.05$). Buna göre karşılaşılan sorunlar genel arttıkça eğitim öğretim hizmetleri artmaktadır. Karşılaşılan sorunların artması çözümün sağlanmasına yönelik görüşmelerin gerçekleştirilmesine, bu görüşmeler sonucunda da öğretmen veli ilişkilerinin yoğunlaşmasına bağlı olarak eğitim öğretim hizmetleri arttırmaktadır.

Karşılaşılan sorunlar genel ile iş yükü durumu arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0.508$; $p=0,000<0.05$). Buna göre karşılaşılan sorunlar genel arttıkça iş yükü durumu artmaktadır. Sorunların artması, çözüme yönelik faaliyetleri arttırdığından, sorunlar arttıkça iş yükü durumunu arttırmaktadır.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada yer alan okul yöneticileri ve öğretmenlerin taşınmalı eğitimde karşılaşılan sorunlar algı düzeylerinin boyutlara göre “servis hizmetleri” düzeyi *orta*; “okul veli ilişkileri” düzeyi *zayıf*;

“eğitim öğretim hizmetleri” düzeyi *orta*; “iş yükü durumu” düzeyi *yüksek*; “karşılaşılan sorunlar genel” düzeyi *orta* olarak saptanmıştır.

4. 1. Taşımali Eğitimde Karşılaşılan Sorun Düzeyinin Yaş Göre Sonuçları

-Yaş göre katılımcılarının servis hizmetleri puanları ortalamalarının arasındaki farkın anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Ortalamalar arasındaki farka göre yaşı 40 yaş üstü olan katılımcıların servis hizmetleri puanları, yaşı 20-29 olan katılımcıların servis hizmetleri puanlarından yüksek bulunmuştur. Yaşı 40 yaş üstü olan katılımcıların servis hizmetleri puanları, yaşı 30-39 olan katılımcıların servis hizmetleri puanlarından yüksek bulunmuştur.

-Yaş değişkenine göre katılımcıların okul veli ilişkileri puanları ortalamalarının anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Bu farklılığa göre yaşı 40 yaş ve üstü olanların okul veli ilişkileri puanları, yaşı 20-29 olanların okul veli ilişkileri puanlarından yüksek bulunmuştur. Yaşı 20-29 olan katılımcıların okul veli ilişkileri puanları, yaşı 30-39 olanların okul veli ilişkileri puanlarından yüksek bulunmuştur. Yaşı 40 yaş üstü olanların okul veli ilişkileri puanları, yaşı 30-39 olanların okul veli ilişkileri puanlarından yüksek bulunmuştur.

-Araştırmada yer alan katılımcıların eğitim öğretim hizmetleri puanları ortalamalarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Yaş göre araştırmada yer alan katılımcıların iş yükü durumu puanları ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

-Araştırmada yer alan katılımcıların karşılaşılan sorunlar genel puanları ortalamalarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Bu farklılığa göre yaşı 20-29 olan katılımcıların karşılaşılan sorunlar genel puanları, yaşı 30-39 olanların karşılaşılan sorunlar genel puanlarından yüksek bulunmuştur. Yaşı 40 yaş üstü olanların karşılaşılan sorunlar genel puanları, yaşı 30-39 olanların karşılaşılan sorunlar genel puanlarından yüksek bulunmuştur.

4. 1. 1. Taşımali Eğitimde Karşılaşılan Sorun Düzeyinin Yerleşim Yerine Göre Ortalamaları

-Yerleşim yerine göre araştırmada yer alan katılımcıların servis hizmetleri puanları ortalamalarının yerleşim değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediğini görülmüştür.

-Yerleşim yerine göre araştırmada yer alan katılımcıların okul veli ilişkileri puanları ortalamalarının yerleşim değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Araştırmada yer alan katılımcıların eğitim öğretim hizmetleri puanları ortalamalarının yerleşim değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

-Yerleşim değişkenine göre araştırmada yer alan katılımcıların iş yükü durumu puanları ortalamalarının anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Araştırmada yer alan katılımcıların karşılaşılan sorunlar genel puanları ortalamalarının yerleşim değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

4. 1. 2. Taşımali Eğitimde Karşılaşılan Sorun Düzeyinin Cinsiyete Göre Ortalamaları

-Araştırmada yer alan katılımcıların servis hizmetleri puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Araştırmada yer alan katılımcıların okul veli ilişkileri puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Araştırmada yer alan katılımcıların eğitim öğretim hizmetleri puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

-Araştırmada yer alan katılımcıların iş yükü durumu puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Araştırmada yer alan katılımcıların karşılaşılan sorunlar genel puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

4. 1. 3. Taşımali Eğitimde Karşılaşılan Sorun Düzeyinin Göreve Göre Ortalamaları

-Araştırmada yer alan katılımcıların servis hizmetleri puanları ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Görev değişkenine göre araştırmada yer alan katılımcıların okul veli ilişkileri puanları ortalamalarının anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

-Araştırmada yer alan katılımcıların eğitim öğretim hizmetleri puanları ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Görev değişkenine göre araştırmada yer alan katılımcıların iş yükü durumu puanları ortalamalarının anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Bu farklılığa göre araştırmada yer alan öğretmenlerin karşılaşılan sorunlar genel puanları, yöneticilerin karşılaşılan sorunlar genel puanlarından yüksek bulunmuştur.

4. 1. 4. Taşımali Eğitimde Karşılaşılan Sorunların Göreve Göre Ortalamaları

-Katılımcıların puan ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Öğretmenlerin 1.maddeye ilişkin olarak (Servis şoförlerinin yeterli eğitime sahip olmamalarıyla ilgili sorunlar yaşanmaktadır) puanları, yöneticilerin (Servis şoförlerinin yeterli eğitime sahip olmamalarıyla ilgili sorunlar yaşanmaktadır) maddesindeki puanlarından yüksek bulunmuştur.

- Katılımcıların 2. maddedeki (Servis araçlarının yolcu kapasiteleri üstünde öğrenci taşımalarına bağlı sorunlar yaşanmaktadır.) puan ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Araştırmada yer alan katılımcıların 3. maddedeki (İhaleye alan araçların yetersizlikleriyle ilgili; ısıtma, emniyet tedbirleri, havalandırma vb. sorunlar yaşanmaktadır.) puan ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

- Katılımcıların 4. maddedeki (Taşıma esnasında öğrencilerin servis aracı içerisindeki olumsuz davranışlarıyla; gürültü yapma, camdan sarkma, ayakta yolculuk yapma vb. ilgili sorunlar yaşanmaktadır.) puan ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Araştırmada yer alan katılımcıların 5. maddedeki (Servis şoförlerinin hareket saatlerine uymaları ile ilgili sorunlar yaşanmaktadır.) puanları ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

-Katılımcıların 6. maddedeki (Taşımali gelen öğrencilerin evlerinin okula uzak olması nedeni ile bu öğrenci velilerinin veli toplantılarına katılmamaları ve rutin okul ziyaretlerinde bulunmamaları ile

ilgili sorunlar yaşanmaktadır) puan ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Araştırmada yer alan katılımcıların 7. maddedeki (Taşımalı gelen öğrenci velilerinin okul aile birliği ve OGYE gibi çalışma gruplarında aktif görev almamaları ile ilgili sorunlar yaşanmaktadır.) puan ortalamalarında görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

-Katılımcıların 8. maddedeki (Taşımalı gelen öğrencilerin evlerinin okul uzak olması sebebiyle bu öğrenci velileriyle okulda görev yapan öğretmenler arasında iletişim sorunları yaşanmaktadır.) puanları ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Araştırmada yer alan katılımcıların 9. maddedeki (Taşımalı gelen öğrencilerin evlerinin okula uzak olması nedeniyle bu öğrenci velilerinin "veli sözleşmesi" gereği görevlerini yerine getirmemeleri ile ilgili sorunlar yaşanmaktadır.) puan ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

-Araştırmada yer alan katılımcıların 10. maddedeki (Taşımalı gelen öğrencilerin okul ve ders dışı etkinliklere; egzersiz çalışması, kurs, etüt çalışması vb. katılmamasıyla ilgili sorunlar yaşanmaktadır.) puanları ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

-Katılımcıların 11. maddedeki (Özellikle ikinci kademesi taşınan okullardan gelen öğrencilerin öğrenim seviyelerine bağlı olarak sınıfta oluşabilecek seviye farklılıklarından kaynaklanan sorunlar yaşanmaktadır.) puan ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

-Araştırmada yer alan katılımcıların 12. maddedeki (Taşıma merkezi okullarda iş yükünün fazla olmasına bağlı olarak öğretmenlerin olumsuz tutum ve davranışlarından kaynaklanan sorunlar yaşanmaktadır.) puan ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Katılımcıların 13. maddedeki (Taşıma merkezi okullarda iş yükünün fazla olmasına bağlı olarak okul yöneticilerinin; müdür, müdür başyardımcısı, müdür yardımcısı olumsuz tutum ve davranışlarından kaynaklanan sorunlar yaşanmaktadır.) puan ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

4. 1. 5. Taşımalı Eğitimde Karşılaşılan Sorun Düzeyinin Taşımalı Öğrenci Sayısına Göre Ortalamaları

-Araştırmada yer alan katılımcıların servis hizmetleri puanları ortalamalarının taşımalı öğrenci sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Araştırmada yer alan katılımcıların okul veli ilişkileri puanları ortalamalarının taşımalı öğrenci sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

-Katılımcıların eğitim öğretim hizmetleri puanları ortalamalarının taşımalı öğrenci sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

-Araştırmada yer alan katılımcıların iş yükü durumu puanları ortalamalarının taşımalı öğrenci sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Bu farklılığa göre 120 ve altı öğrencisi bulunan okulların iş yükü durumu puanları, 120 ve üstü öğrencisi bulunan okulların iş yükü durumu puanlarından yüksek bulunmuştur.

-Katılımcıların karşılaşılan sorunlar genel puanları ortalamalarının taşımalı öğrenci sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

4. 1. 6. Taşımali Eğitimde Karşılaşılan Sorun Düzeyleri Arasındaki İlişki

-Okul veli ilişkileri ile servis hizmetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre okul veli ilişkileri arttıkça servis hizmetleri artmaktadır.

-Eğitim öğretim hizmetleri ile servis hizmetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre eğitim öğretim hizmetleri arttıkça servis hizmetleri artmaktadır.

-Eğitim öğretim hizmetleri ile okul veli ilişkileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre eğitim öğretim hizmetleri arttıkça okul veli ilişkileri artmaktadır.

-İş yükü durumu ile servis hizmetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre iş yükü durumu arttıkça servis hizmetleri artmaktadır.

-İş yükü durumu ile okul veli ilişkileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre iş yükü durumu arttıkça okul veli ilişkileri artmaktadır.

-İş yükü durumu ile eğitim öğretim hizmetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre iş yükü durumu arttıkça eğitim öğretim hizmetleri artmaktadır.

-Karşılaşılan sorunlar genel ile servis hizmetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre karşılaşılan sorunlar genel arttıkça servis hizmetleri artmaktadır.

-Karşılaşılan sorunlar genel ile okul veli ilişkileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre karşılaşılan sorunlar genel arttıkça okul veli ilişkileri artmaktadır.

-Karşılaşılan sorunlar genel ile eğitim öğretim hizmetleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre karşılaşılan sorunlar genel arttıkça eğitim öğretim hizmetleri artmaktadır.

-Karşılaşılan sorunlar genel ile iş yükü durumu arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre karşılaşılan sorunlar genel arttıkça iş yükü durumu artmaktadır.

4. 2. Öneriler

-Araştırma sonuçlarına göre servis, eğitim-öğretim ve okul veli ilişkileri boyutlarında istenen nitelikler elde edilmediğinden bu boyutlardaki hizmetlerin geliştirilmesi yükseltilmesi için olanakların ve denetimlerin artırılması gerekmektedir.

-Servis şoförlerinin eğitim seviyesi hizmet içi eğitim benzeri faaliyetlerle yükseltilebilir..

-Servis araçlarının denetimi sadece okul müdürlüklerine bırakılmamalı. Bu araçların denetimi periyodik olarak trafik ekiplerince gerçekleştirilmelidir.

-Taşıma merkezi okulların iş yükleri azaltılmalıdır. Bu okullardaki yöneticilere, öğretmenlere taşıma faktörüne bağlı olarak artı ücret ödemesi yapılmalıdır.

-Taşıma merkezi okullara memur ve taşıma güvenliğini sağlayacak personel görevlendirilmesi yapılmalıdır.

-Taşımali eğitim alanındaki çalışmaların büyük bir bölümü nicel çalışmalar şeklinde yapıldığından araştırmacılar taşımali eğitimle ilgili nitel araştırmalara yönelmelidirler.

-Avrupa'daki uygulamalarda dikkate alınarak model önerileri geliştirilebilir.

Kaynakça

- Akyüz, Y. (2013), *Türk Eğitim Tarihi*, Ankara: Pegem.
- Altunsaray, A. (1996), *Taşımali İlköğretim Uygulamasının Değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Aytan, T., Güney, N., Şahin, E. ve Bayar, A. (2014), Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Dinleme Becerilerinin Taşımali Değişkeni Açısından Değerlendirilmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 269-285. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/en/pub/usaksosbil/issue/21638/232566>
- Baş, M. (2001), *Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim Uygulamasında Taşıma Merkezi Kabul Edilen İlköğretim Okullarının Sorunları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Kabaş, N. (2006), *Taşımali İlköğretim Uygulamasında Karşılaşılan Sorunlar* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Karasar, N. (1999), *Bilimsel Araştırma Yöntemi. Kavramlar, İlkeler, Teknikler*, Ankara: Nobel.
- Küçük, A. (2010), *Taşımali İlköğretim Okullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Mason, R. ve Rennie, F. (2004), *Broadband: A solution for rural e-Learning?* International Review of Research in Open and Distance Learning, 5 (1). Erişim adresi <http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/173/255>
- Özkan, N. (1997), *Taşımali İlköğretim Uygulamasında Sayısal Gelişmeler, Güçlükler ve Çözüm Önerileri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Recepoğlu, E. (2006), *Taşımali İlköğretim Uygulamasında Taşıma Merkezi Olan İlköğretim Okullarının Sorunları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- T.C. Resmi Gazete 2826, 11 Nisan 2012. Erişim adresi <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/04/20120411.htm>
- Yılmaz, E. (1998), *Taşımali İlköğretim Uygulaması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

AÇIKLAMA

Araştırma 2020 yılı öncesinde yapıldığı için Etik Kurul İzni gerekmemektedir.